

P[ater] Martin von Cochem
PÜHAL MISSAL UUENDAB KRISTUS OMA ELU

Pühal Missal on meie ees seesama Kristuslaps, kelle karjased leidsid mähkmeisse mähituna, veelgi viletsamais mähkmeis, nimelt püha hostia (armulauualeib – tlk) kujul.

See lapsuke esitati kummardamiseks kolmele pühale kuningale ning asetati rauk Siimeoni kätele – meil on just seesama [laps] altari, et Teda palves kummardada ja armastuse kätega hardalt ümbritseda.

Pühal Missal kuuleme Teda jutlustamas Evangeeliumi. Kui see sünnib ka preestri suu kaudu, siis ei aita see meid sugugi vähem – kui me selle üleüldse vastu võtame –, kui siis, kui me oleksime seda kuulnud Kristuse suust.

Me näeme Teda siin tegemas veelgi suuremat imetegu kui Galilea Kaanas – sest seal muutis Ta vee veiniks, siin aga veini oma pühimaks Vereks.

Missal uuendab Ta ka oma viimast õhtusöömaega ja pühitseb samamoodi leiba ja veini, nagu Ta tegi tookord.

Pühal Missal sureb Ta samal viisil, küll mitte veriselt jumalate timukate käte läbi, ent siiski veretul viisil pühitsetud preestrite käte läbi, ja ohverdatakse kõigeväelisele Jumalale.

Selle kohta ütleb *Pater Sanchez* järgmised tähelepanuväärsed sõnad: „Kes nüüd tahab siit kasu ammutada, see võib pühal Missal võtta vastu sama palju pattude andeksandmist ja taevast armu, nagu oleks ta olnud isiklikult kõigi nende saladuste juures.“ Sellest saab selgeks, kui õndsusttoov on püha Missa ja kui palju igale inimesele võib seeläbi osaks saada.

Nüüd tahame vaadata, millisel viisil seletab *Dionysius Kartuuslane* Kristuse elu saladuste uuendamist pühas Missas, öeldes nõnda: „Kogu Kristuse elu, mille Ta siin maailmas mööda saatis, oli üksainus auline ja püha Missa, milles Tema ise oli altar, tempel, preester ja ohver.“

Ta riietas end preestriõivaisse Maarja emaüsa pühimas käärkambris, kui Ta võttis omaks meie liha ning pani endale ülle surelikkuse rüü.

Sellest käärkambrist väljus ta pühal Jõuluööl ja alustas *Introitust* ehk sissetulekut, astudes siia maailma.

Ta laulis *Kyrie eleisoni* (Issand, halasta – tlk), kui Ta nuttis sõimes lamades.

Inglid laulsid *Gloriat* (Au olgu Jumalale kõrges – tlk), kui nad ilmusid karjastele.

Kristus palvetas *Collectat* (missa algusosas olev päeva või jumalateenistuse teemat kokkuvõttev palve – tlk), kui Ta valvas palves terve öö ja kutsus meie peale jumalikku halastust.

Ta luges *Epistlit*, kui Ta seletas Vana Testamendi kirju.

Ta laulis *Evangeeliumi*, kui Ta rändas ringi Juudamaal ja kuulutas rõõmusõnumit.

Offertoriumi (armulauaandide altarile toomise palve – tlk) luges Ta siis, kui Ta ohverdas end päevast päeva Jumal Isale inimkonna lunastamiseks ja allutas end kannatustele.

Ta laulis *Prefatsiooni* (armulaua pühitsemist sissejuhatav tänapalve – tlk), kiites meie asemel järelejätmatult Jumalat ja öeldes Talle tänu Tema heategude eest.

Sanctust (Püha – tlk) laulis heebrea rahvas Palmipuudepühal, kui nad ütlesid: „Õnnistatud

olgu, kes tuleb Issanda nimel, hosanna kõrges.“

Konsekratsiooni (armulauaandide pühitsemine – tlk) teostas Ta viimasel õhtusöömaajal, kui Ta muutis leiva ja veini oma Ihuks ja oma Vereks.

Ülendamine ehk *Elevatsioon* toimus siis, kui Ta, ristile naelutatuna, kõrgele tõsteti ja kogu maailmale vaatamiseks välja pandi.

Ta palvetas *Paternosterit* (Meie Isa palve – tlk), kui Ta ütles seise sõna ristil.

Hostia murdmine toimus siis, kui Tema kõigepüham hing lahkus Tema ihust.

Agnus Dei (Jumala Tall – tlk) ütles sõjapealik, kui ta vastu rinda lüües sõnas: „Tõesti, see oli Jumala Poeg.“

Püha *Kommunioon* (ühendus, armulauast osasaamine – tlk) toimus siis, kui püha Ihu asetati hauda.

Õnnistuse Missa lõpul andis Ta siis, kui Ta taevasse minnes oma jüngreid ülestõstetud kätega õnnistas.

Vaata, see on see ülev teenistus ja [kogu elu] pikk[une] Missa, mida Kristus pühitses või pidas maa peal ja mille Ta jättis oma apostlitele ja preestritele palju lühemalt pidamiseks.

Fornerus ütleb selle kohta: „Missa on Kristuse elu lühike läbilõige, milles meile esitatakse poole tunniga see, mida Kristus tegi maa peal kolmekümne kolme aastaga.“

Nõnda oleme niisama õnnelikud, kui mitte veel õnnelikumad, kui need, kes koos Kristusega maa peal käisid. Sest nemad kuulsid või nägid vaid ühtainust, küll väga pikka Missat, meie aga võime päevast päeva kuulata paljusid Missasid ja vähese vaevaga kogu Kristuse elu viljadest osa saada.

Tõlgitud teosest:

P[ater] Martin von Cochem, Erklärung des heiligen Messopfers.

Martin von Cochem (1634-1712) oli kaputsiinide ordu preester, paljude raamatute autor, armastatud hingehoidja ja innukas misjonijutlustaja